

19.1.2024

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite Lausuntopyyntö pvm. 22.12.2023, Dnro VN/2935/2020

Ympäristöministeriön lausunto hallituksen esityksestä Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn kalastussäännön muuttamisesta sekä Tenon kalastussopimuksen voimaansaattamista koskevan lain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Hallituksen esitys sisältää Tenon kalastussäännön ja luonnoksen Tenon voimaansaattamis laista. Tenon kalastussääntö on ollut lausuttavana 30.6.–8.9.2023. Tämän jälkeen siihen on tehty muutoksia lausuntokierroksen perusteella. Tenon kalastussääntö on allekirjoitettu Norjan kanssa 22.12.2023. Uusi kalastussääntö on tarkoitettu tulemaan voimaan ennen vuoden 2024 kalastuskauden alkua ja nykyisen kalastussäännön voimassaoloajan päättymistä.

Ympäristöministeriö pitää kalastussääntöjen muuttamista perusteltuina, huomioiden Teno lohikantojen yhä heikkenevä tila ja näin ollen kannattaa Tenon kalastussopimuksen voimaansaattamista koskevan lain muuttamista.

Ympäristöministeriö pitää kalastussäännön keskeistä tavoitetta, lisätä kutemaan pääsevien emokalajien määrää, jotta lohikantojen elpyminen saataisiin käynnistymään, erittäin tärkeänä. Samoin ympäristöministeriö pitää asteittaista lohenkalastuksen avaamista, siten että se ei aiheuta haittaa lohikantojen elpymiselle, kannatettavana.

Ympäristöministeriö pitää kalastussääntöjen lisäyksiä perusteltuina, koska tarvitaan tehokkaita toimia, jolla voidaan elvyttää lohikantojen tilaa. Tärkeää on myös mahdollistaa muiden kalalajien kestävä kalastus, mutta samalla tulee kuitenkin huolehtia, että lohen sivusaaliskuolleisuus ei kasva merkittävästi ja tämän osalta seuranta, on yksi keskeinen toimi. Ympäristöministeriö voi tukea myös kalastussäännön lisäystä, joka liittyy mahdollisuuteen myöntää poikkeus kalastussäännön määräyksistä opetuskalastusta ja kulttuuritapahtumia varten. Tämä mahdollistaa Tenon saamelaisen kalastuskulttuurin ja siihen liittyvän tietotaidon

siirtäminen eteenpäin myös tilanteissa, joissa lohta ei muuten olisi mahdollista kalastaa, mutta tulee varmistaa, että lohikantojen tilassa on samaan aikaan elpymisen merkkejä.

Ympäristöministeriö pitää myös tärkeänä kalastussäännön lisäystä, joka liittyy määräyksiin kyttyrälohen kohdennetusta kalastuksesta, joka mahdollistaa ko. vieraslajin kalastusta, kun lajia tavataan Tenajoessa runsaammin. Erityisen tärkeää on, että kyttyrälohen nousuvaelluksiin on varauduttu sopivilla pyyntimenetelmillä, jotka mahdollistavat kyttyrälohen tehokkaan pyytämisen, mutta välttää lohen jäämistä sivusaaliiksi. Ympäristöministeriö tukee myös lisäystä, jossa varaudutaan erilaisiin ratkaisuihin kyttyrälohen pyynnissä ja yhteistyön järjestämiseen Suomen ja Norjan välillä. Tämä varmistaa tiedonvaihdon ja mahdollistaa myös tarvittaessa nopean reagoinnin yllättävissä tilanteissa.

Ylijohtaja

Tarja Haaranen

Ympäristöneuvos

Penina Blankett

Tiedoksi:

Erityisavustaja Lyidia Ylönen

VN/2935/2020-YM-127

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: